

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 3 – 9 ตุลาคม 2563

ญี่ปุ่นตรวจพบตัวอ่อนของแมลงวันผลไม้ในภูมิภาคคิวชู (3 ตุลาคม 2563)

ญี่ปุ่นตรวจพบตัวอ่อนของแมลงวันผลไม้ซึ่งเป็นศัตรูพืชสำคัญในเมือง Minami Osumi จังหวัด Kagoshima ซึ่งเป็นการตรวจพบครั้งแรกในภูมิภาคคิวชู ทั้งนี้ หากมีการแพร่ระบาด ญี่ปุ่นอาจใช้มาตรการกำจัดลูกเห็บซึ่งจะทำลายผลไม้ที่เป็นพืชอาศัย (Host Range) ในพื้นที่กำจัดแมลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังพบตัวเต็มวัยของแมลงวันผลไม้ซึ่งเป็นเกณฑ์ของการแพร่ระบาดจำนวนไม่มาก ขณะที่ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ร่วมกับหน่วยงานในจังหวัด เร่งดำเนินการรับมือต่อสถานการณ์ดังกล่าว

MAFF กำหนดให้แมลงวันผลไม้เป็นศัตรูพืชต้องห้าม โดยแมลงวันผลไม้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อผลผลิตทางการเกษตร ซึ่ง MAFF จะใช้มาตรการกำจัดลูกเห็บหากพบการแพร่ระบาด และจะจำกัดการขนย้ายหรือสั่งให้ทิ้งผลไม้ที่มีความเสี่ยงเป็นพืชอาศัย (Host Range) ทั้งนี้ เมื่อครั้งตรวจพบการแพร่ระบาดในเกาะ Amami Oshima จังหวัด Kagoshima เมื่อปี 2558 ญี่ปุ่นสั่งให้กำจัดส้ม Tankan ที่จำนวน 1,500 ต้น

ตั้งแต่ช่วงต้นปีที่ผ่านมา มีการตรวจพบแมลงวันผลไม้ตัวเต็มวัยตัวผู้ซึ่งพัฒนามาจากประเทศจีนในหลายพื้นที่ของญี่ปุ่น การตรวจพบตัวอ่อนในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่ามีแมลงวันผลไม้ตัวเต็มวัยตัวเมียเข้ามายังประเทศญี่ปุ่นด้วย จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับการเฝ้าระวัง โดยเมื่อวันที่ 25 กันยายนที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอารักขาพืชสำนักงาน Moji ตรวจพบตัวอ่อนในผลพลับและฝรั่งที่ปลูกในบริเวณบ้าน อย่างไรก็ตาม ไม่มีการเผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนและระดับการเจริญเติบโตของตัวอ่อนดังกล่าว

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าเกิดการระบาด ได้แก่ จำนวนตัวเต็มวัยที่ติดกับดัก ซึ่งมีการตรวจพบตัวเต็มวัยจากกับดักในเมือง Minami Osumi ณ วันที่ 28 กันยายน 2563 จำนวน 25 ตัว ทั้งนี้ เมื่อครั้งเกิดการแพร่ระบาดในเกาะ Amami Oshima เมื่อปี 2558 พบตัวเต็มวัยติดกับดักหลายร้อยตัว ดังนั้น หน่วยงานอารักขาพืชสำนักงาน Moji พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันยังไม่เข้าข่ายต้องใช้มาตรการกำจัดลูกเห็บ

ขณะที่ MAFF และหน่วยงานของจังหวัด Kagoshima เริ่มติดตั้งแผ่นล่อแมลงวันผลไม้ โดยจะใช้เครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ในการโปรยให้ครอบคลุมพื้นที่ 10,200 เฮกตาร์ (หรือ 63,750 ไร่) นอกจากนี้ จะใช้สารล่อแมลงวันผลไม้ทั้งตัวผู้และตัวเมียเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่เทศบาลได้ประชาสัมพันธ์การตรวจพบแมลงวันผลไม้ให้ประชาชนทราบ พร้อมทั้งเรียกร้องให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทันทีหากพบแมลงที่ไม่รู้จัก

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นจัดการประชุมเรียกร้องให้ยกระดับมาตรการป้องกันโรคระบาดสัตว์อย่างเคร่งครัด (3 ตุลาคม 2563)

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประชุมทางออนไลน์เกี่ยวกับการยกระดับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดสัตว์ข้ามพรมแดน โดยเรียกร้อง

ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านสุขอนามัยปศุสัตว์ของแต่ละจังหวัดดำเนินการรับมืออย่างเคร่งครัด เนื่องจากจะเข้าสู่ฤดูหนาวที่มีนกอพยพเข้ามายังประเทศญี่ปุ่น และช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ประชาชนมีการเดินทาง

Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวถึงการตรวจพบโรคสไวน์ฟีเวอร์ (CSF) ที่จังหวัด Gumma ว่า ได้รับรายงานว่าเกิดจากการดูแลด้านสุขอนามัยในการเลี้ยงสุกรไม่ทั่วถึง และยังสามารถยืนยันให้มีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัดถึงแม้ว่าจะมีการฉีดวัคซีนแล้วก็ตาม และให้รับรายงานเจ้าหน้าที่หากพบเหตุผิดปกติ ขณะเดียวกัน ได้ระบุถึงโรคแอฟริกันสไวน์ฟีเวอร์ (ASF) ซึ่งระบาดอยู่ในภูมิภาคเอเชีย 13 ประเทศว่า จะสร้างความเสียหายอย่างประเมินมิได้หากมีการแพร่ระบาดในประเทศญี่ปุ่น

ที่ประชุมรับทราบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ASF เช่น การตรวจพบหมูป่าติดโรคดังกล่าว ในสาธารณรัฐเกาหลีเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา รวมถึงมาตรการป้องกันการนำผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์เข้าประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ได้เห็นชอบให้เพิ่มจำนวนสุนัขดมกลิ่นและกำลังเจ้าหน้าที่กักกันสัตว์ภายหลังญี่ปุ่นเริ่มผ่อนปรนมาตรการเดินทางเข้าประเทศตั้งแต่เดือนตุลาคมที่ผ่านมา สำหรับการเตรียมความพร้อมการกำจัดโรคได้เรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ และสำรองไว้ใช้ยามเกิดเหตุ

ขณะเดียวกัน ที่ประชุมยังได้เรียกร้องให้ฝ่ายระวังการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกซึ่งกำลังจะเข้าสู่ช่วงฤดูกาลของการระบาด โดยระบุให้เกษตรกรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันทีหากพบกรณีผิดปกติ เช่น มีสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ล้มตายจำนวนมาก อัตราการให้ไข่ลดลง หรือพบความผิดปกติด้านสุขภาพในสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมประกาศปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมปีการผลิต 2564 เร็วขึ้นกว่าทุกปี (7 ตุลาคม 2563)

เมื่อวันที่ 6 ตุลาคมที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานว่า กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) อยู่ระหว่างพิจารณาประกาศปริมาณผลผลิตข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) ที่เหมาะสมปีการผลิต 2564 ในช่วงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเร็วกว่าทุกปี 1 เดือน เนื่องจากในปี 2563 มีผลผลิตข้าวจำนวนมาก จึงอาจมีความจำเป็นต้องปรับลดปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมปีการผลิต 2564 ลงค่อนข้างมาก

MAFF มีกำหนดจัดการประชุมคณะอนุกรรมการด้านอาหารภายใต้คณะกรรมการนโยบายด้านอาหารการเกษตร และพื้นที่ชนบท ในช่วงสัปดาห์หน้า โดยจะนำเสนอแนวทางพื้นฐานเกี่ยวกับการรักษาเสถียรภาพอุปสงค์อุปทานและราคาข้าวซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสม โดยที่ผ่านมา MAFF จะจัดการประชุมดังกล่าวในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนของทุกปี แต่ในปีนี้มีกำหนดจัดเร็วขึ้นประมาณ 1 เดือน

การกำหนดปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมคำนวณจากปริมาณสต็อกและปริมาณความต้องการบริโภค โดยถึงแม้ว่า MAFF จะยกเลิกการจัดสรรเป้าหมายการผลิตเมื่อปีการผลิต 2561 แต่ยังคงประกาศตัวเลขปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยในปี 2563 ปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมอยู่ในระดับ 7.09 - 7.17 ล้านตัน ลดลงประมาณ 100,000 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากความต้องการลดลง

ในปีการผลิต 2564 คาดว่าปริมาณผลผลิตข้าวที่เหมาะสมจะลดลงจากปีการผลิต 2563 ประมาณ 200,000 - 300,000 ตัน และอาจต่ำกว่า 7 ล้านตัน เนื่องจาก 1) การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้

ความต้องการลดลง ปริมาณข้าวในสต็อก ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2563 เพิ่มขึ้น 120,000 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และ 2) ผลผลิตในปี 2563 อาจสูงกว่าปริมาณผลผลิตที่เหมาะสมสูงสุด 250,000 ตัน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2563)

หากมีการปรับลดปริมาณผลผลิตที่เหมาะสมลงจำนวนมาก คาดว่าจะต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจ และเตรียมการจัดหาวัสดุเพื่อหันไปปลูกพืชชนิดอื่น ดังนั้น MAFF จึงตัดสินใจจะประกาศตัวเลขผลผลิตที่เหมาะสมเร็วขึ้นกว่าทุกปี ทั้งนี้ ที่ผ่านมา แต่ละจังหวัดจะใช้ตัวเลขปริมาณผลผลิตที่เหมาะสมดังกล่าวในการกำหนดเกณฑ์ในการผลิตในแต่ละปี

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11 จังหวัดของญี่ปุ่นออกประกาศเตือนการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (8 ตุลาคม 2563)

เมื่อวันที่ 7 ตุลาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เปิดเผยว่า 11 จังหวัดของญี่ปุ่นออกประกาศเตือนการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าว ซึ่งมากกว่าปีที่ผ่านมาที่มีการประกาศใน 8 จังหวัด และมากที่สุดในช่วง 10 ปี โดยในปี 2562 ตรวจพบความเสียหายในภูมิภาค Kyushu, Chugoku และ Shikoku และในปี 2563 ขยายไปยังภูมิภาค Tokai และ Kinki ด้วย ซึ่งจังหวัด Aichi และจังหวัด Kyoto ตรวจพบความเสียหายเป็นครั้งแรกในรอบ 22 ปี และ 33 ปี ตามลำดับ ทั้งนี้ MAFF แนะนำให้เกษตรกรที่อยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเร่งเก็บเกี่ยวข้าวให้เร็วขึ้น

ปัจจุบัน มีจังหวัดที่ออกประกาศเฝ้าระวัง (Advisory) และประกาศเตือน (Warning) รวม 24 จังหวัด มากกว่าปี 2562 ซึ่งมีการประกาศรวม 20 จังหวัด และมากกว่าปี 2556 ซึ่งมีการประกาศรวม 14 จังหวัด และก่อให้เกิดความเสียหายมูลค่า 10,500 ล้านเยนในขณะนั้น

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลพัดมาจากประเทศจีนและประเทศอื่นๆ โดยจะดูดน้ำและสารอาหารจากลำต้น ซึ่งทำให้ต้นข้าวอ่อนแอลงในช่วงออกรวงจนถึงช่วงที่ข้าวสุก ส่งผลให้ต้นข้าวหลายสิบ - หลายร้อยต้นล้มทับกัน (Tsubogare ในภาษาญี่ปุ่น)

สำหรับจังหวัด Aichi ซึ่งออกประกาศเตือนในรอบ 22 ปี จนถึงช่วงต้นเดือนที่ผ่านมา ตรวจพบความเสียหายแล้วในทุกพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่สถานีทดลองของจังหวัดระบุว่า ปกติแล้วจังหวัดจะได้รับผลกระทบน้อยเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ เช่น ภูมิภาค Kyushu ในส่วนของจังหวัด Kyoto ซึ่งออกประกาศเตือนในรอบ 33 ปี เจ้าหน้าที่ศูนย์กำจัดแมลงศัตรูพืชให้ข้อมูลว่า นาบางแปลงได้รับความเสียหายประมาณร้อยละ 30 - 50 และมีความเป็นไปได้ที่จะกระทบต่อปริมาณผลผลิต โดยได้เรียกร้องให้เกษตรกรที่ยังเก็บเกี่ยวข้าวไม่เสร็จในพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัด เร่งมือเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เร็วขึ้น

เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยด้านการเกษตรภูมิภาค Kyushu และ Okinawa สังกัดองค์กรวิจัยด้านอาหารและการเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (NARO) วิเคราะห์ว่า สาเหตุของการระบาดในปีนี้อาจเนื่องมาจาก พบการระบาดค่อนข้างมากในประเทศจีน ประกอบกับในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมากระแสลมแรงพัดมายังประเทศญี่ปุ่น ส่งผลให้มีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลพัดมาจำนวนมาก

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

COVID-19 ยังคงส่งผลให้ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคลดลงอย่างต่อเนื่อง (8 ตุลาคม 2563)

ปริมาณนำเข้าเนื้อโคยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจากสถิติการค้าระหว่างประเทศญี่ปุ่นเผยแพร่เมื่อวันที่ 7 ตุลาคมที่ผ่านมาพบว่า ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากสหรัฐฯ ประเทศสมาชิก CPTPP และประเทศสมาชิก Japan-EU EPA รวม 44,016 ตัน ลดลงร้อยละ 12.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 เนื่องจากความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารลดลง และราคา ณ ประเทศผู้ส่งออก เช่น ออสเตรเลีย ปรับตัวสูงขึ้น

ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากประเทศสมาชิก CPTPP ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา และเม็กซิโก จำนวน 23,269 ตัน ลดลงร้อยละ 27.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้นำเข้าระบุว่า ราคา ณ ประเทศผู้ส่งออกปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 20 – 30 เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลง

ขณะที่ในเดือนเดียวกันญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโคจากสหรัฐฯ 20,356 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งกลับมาขยายตัวในรอบ 3 เดือน ผู้นำเข้าระบุว่า ราคาซื้อขายเริ่มปรับตัวลดลงภายหลังปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากโรงงานแปรรูปหยุดกิจการ จึงมีผู้ประกอบการบางส่วนหันมานำเข้าเพื่อทดแทนเนื้อโคจากออสเตรเลีย

ในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2563 (เมษายน – กันยายน 2563) ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโค 312,749 ตัน ลดลงร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยถึงแม้ว่าในช่วงต้นปีงบประมาณปริมาณนำเข้าปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากการปรับลดอัตราภาษี แต่ปริมาณนำเข้าที่ลดลงตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคมส่งผลให้ปริมาณนำเข้าในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณลดลง อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการแปรรูปเปิดเผยว่า ตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมา ความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารเริ่มฟื้นตัวอยู่ในระดับร้อยละ 70 – 80

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

ประจำกรุงโตเกียว